

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (A2013/3535/IU)

Ökat fokus på arbete för vissa nyanlända invandrare och avveckling av sfi-bonus

Krav på nyanlända inom etableringsreformen att acceptera erbjudet arbete

Saco tillstyrker förslaget om att en nyanländ invandrare som deltar i insatser enligt etableringslagen, och som utan godtagbart skäl avvisar ett erbjudet lämpligt arbete, inte ska ha rätt till fortsatta insatser enligt lagen. Kravet att acceptera ett erbjudet arbete ska endast gälla de nyanlända vars etableringsplaner huvudsakligen består av arbete eller arbetssökande.

Saco vill samtidigt uppmärksamma att det av promemorian framgår att inget tyder på att nyanlända har avvisat arbetserbjudanden i någon större omfattning. Saco betraktar därmed förslaget i huvudsak som en harmonisering med det regelverk som gäller för arbetssökande som uppbär arbetslöshetsersättning.

Begreppet lämpligt arbete är centralt inom arbetslöshetsförsäkringen och anger de villkor som en arbetssökande kan ställa på anvisade eller erbjudna arbeten. I promemorian föreslås att i princip samma villkor ska gälla för nyanlända invandrare inom etableringslagen som för övriga arbetssökande, samtidigt som det framförs att målgruppen som omfattas av etableringslagen har andra förutsättningar och behov än de som omfattas av arbetslöshetsförsäkringen.

Saco är medveten om svårigheten att på ett tydligt sätt definiera lämpligt arbete. Vad som bedöms utgöra ett lämpligt arbete är samtidigt av central betydelse för en god matchning på arbetsmarknaden. Saco bedömer att risken för att akademiker kan komma att anvisas till yrken som förlänger deras väg till ett kvalificerat arbete är särskilt stor för akademiker inom ramen för etableringslagens målgrupp. Bland annat bör det beaktas att det finns starka ekonomiska incitament för etableringslotsarna att få de nyanlända i arbete, något som kan påverka vilket arbete som erbjuds. Därutöver har Saco fått många signaler från nyanlända akademiker om att deras handläggare inte anser att utbildning och yrkeserfarenhet från andra länder än Sverige räknas.

Tiina Kangasniemi
Samhällspolitiska
avdelningen
08-613 48 06
tiina.kangasniemi@saco.se

Sveriges akademikers
centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Saco menar därför att särskild uppmärksamhet bör riktas mot att de som i praktiken kommer att tillämpa definitionen av "lämpligt arbete" ska väga in den nyanländes utbildning och tidigare yrkeserfarenhet, såväl inrikes som utrikes förvärvad, som en viktig bedömningsgrund. Detta är också viktigt för att den enskilda handläggaren på arbetsförmedlingen ska kunna göra rättssäkra bedömningar.

För många akademiker är det egna yrkesvalet en följd av år av studier, stor möda och ekonomiska uppoffringar. Att avvika från den tänkta yrkesbanan upplevs därför ofta som ett mycket stort offer. Krav på sökande utanför det egna yrket ofta upplevs som hårdare än krav på geografisk rörlighet.

Därutöver bör såväl det erbjudna arbetets omfattning som varaktighet, liksom huruvida arbetet är subventionerat eller inte, vägas in vid ett beslut om en etableringsplan ska upphöra. En nyanländ som erbjuds ett arbete på deltid, på viss tid eller med subvention, bör inte med automatik förlora det stöd etableringsplanen ger, oavsett om erbjudandet accepteras eller inte.

Till sist är det också viktigt att säkerställa att nyanlända invandrare som deltar i insatser enligt etableringslagen har tillräckligt stöd, exempelvis i form av språkstöd, för att kunna säkerställa en rättvisande aktivitetsrapport.

Sfi-bonusen avvecklas

Saco tillstyrker att sfi-bonusen avvecklas. Saco anser att resurser istället bör satsas på att skapa goda förutsättningar för en väl fungerande undervisning. Detta handlar bland annat om att stärka sfi-lärarnas kompetens, skapa fler yrkesinriktade sfi-utbildningar, skapa möjligheter att kombinera svenskstudier med arbete eller praktik.

Saco vill samtidigt invända mot att regeringen redan i budgetpropositionen har fastslagit att sfi-bonusen ska avvecklas, långt innan remisstiden för detta förslag har löpt ut.

Remissvar från Lärarnas Riksförbund, Sveriges läkarförbund och Sveriges Ingenjörer biläggs.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänlig hälsning

Lena Granqvist

Josefin Edström